

# *Åpenhetsloven*

Rapport 31.01.2024

**Janus**<sup>®</sup>  
STRIKKET I NORGE







## *Redegjørelse for Aktsomhetsvurdering*

Janus streber etter å skape et godt arbeidsmiljø som støtter, inspirerer og respekterer alle kolleger, arbeidssøkere, nærmiljøet, kunder, og våre leverandører og deres ansatte. Vi er forpliktet til å respektere menneskerettigheter i hele vår verdikjede. Vi tar avstand fra bruk av barnearbeid, tvangsarbeid og utnyttelse av arbeidskraft, samt tvangsarbeid og utnyttende arbeidsforhold. Dette er også noe vi forventer av våre leverandører og samarbeidspartnere.

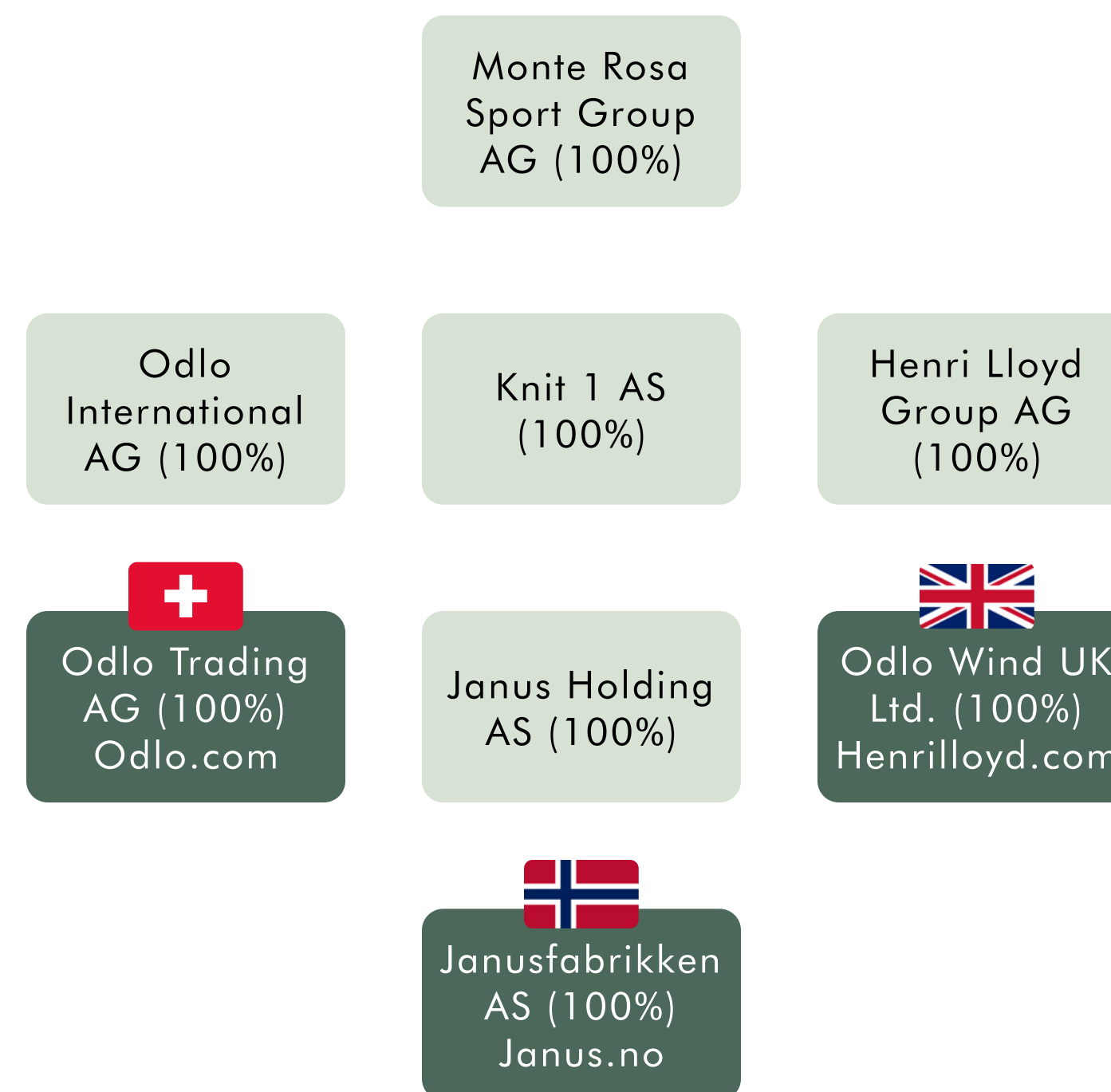


# 1. Nøkkelinformasjon om virksomheten og leverandørkjeden

I snart 130 år har Janus mestret kunsten å strikke ull. Vår dybde av erfaring, forankret i den ærverdige fabrikken på Espeland i Bergen siden 1895, betyr én viktig ting for deg: Vi vet hvordan man lager kvalitetsplagg. Hver tråd, hver søm og hvert designvalg bærer med seg en arv av kunnskap og innovasjon.

Når du velger Janus, velger du ikke bare et ullplagg. Du blir en del av en stolt tradisjon som er synonymt med kvalitet og tillit. Fra kalde morgener i barnehagen til fjellturer i skiftende vær – våre plagg gir deg naturlig varme for alle livets turer. Derfor har generasjoner av nordmenn stolt valgt Janus, for vi har siden 1895 kontinuerlig jobbet for å oppnå ekte kvalitet og komfort i praksis. Vi benytter myk merinoull, naturens mirakelfiber kjent for sin myket, termoregulering og fuktighetskontroll, og kombinerer den med vår strikketeknikk og erfaring. Resultatet? Plagg som ikke bare føles komfortable, men som også er designet for å vare. Vi er stolte over å fortsatt være en av få gjenværende tekstilbedrifter som har sin produksjon i Norge.

Janusfabrikken AS er 100% eid av Janus Holding AS og inngår i konsernet Monte Rosa Sports Group AS. Daglig leder er Cathrine Stange og styrets leder er Knut Are Høgberg.



I regnskapsåret 2022/2023 omsatte Janusfabrikken AS for 297,3 mnok.



## *1.1 Driftsområder*

Selskapets produksjon foregår på fabrikk i Espeland utenfor Bergen. Selskapet selger produktene sine via tredjepartsbutikker, internett, ordrekontor eller gjennom tre fabrikkbutikker lokalisert på Espeland, Lillehammer og Voss. Janus selger sine produkter i Norge og internasjonalt.

## *1.2 Interessenter*

Janusfabrikken AS har et sett med interessenter som blir påvirket i større eller mindre grad av innføring av åpenhetsloven. Vi har identifisert følgende:

Eksternt:

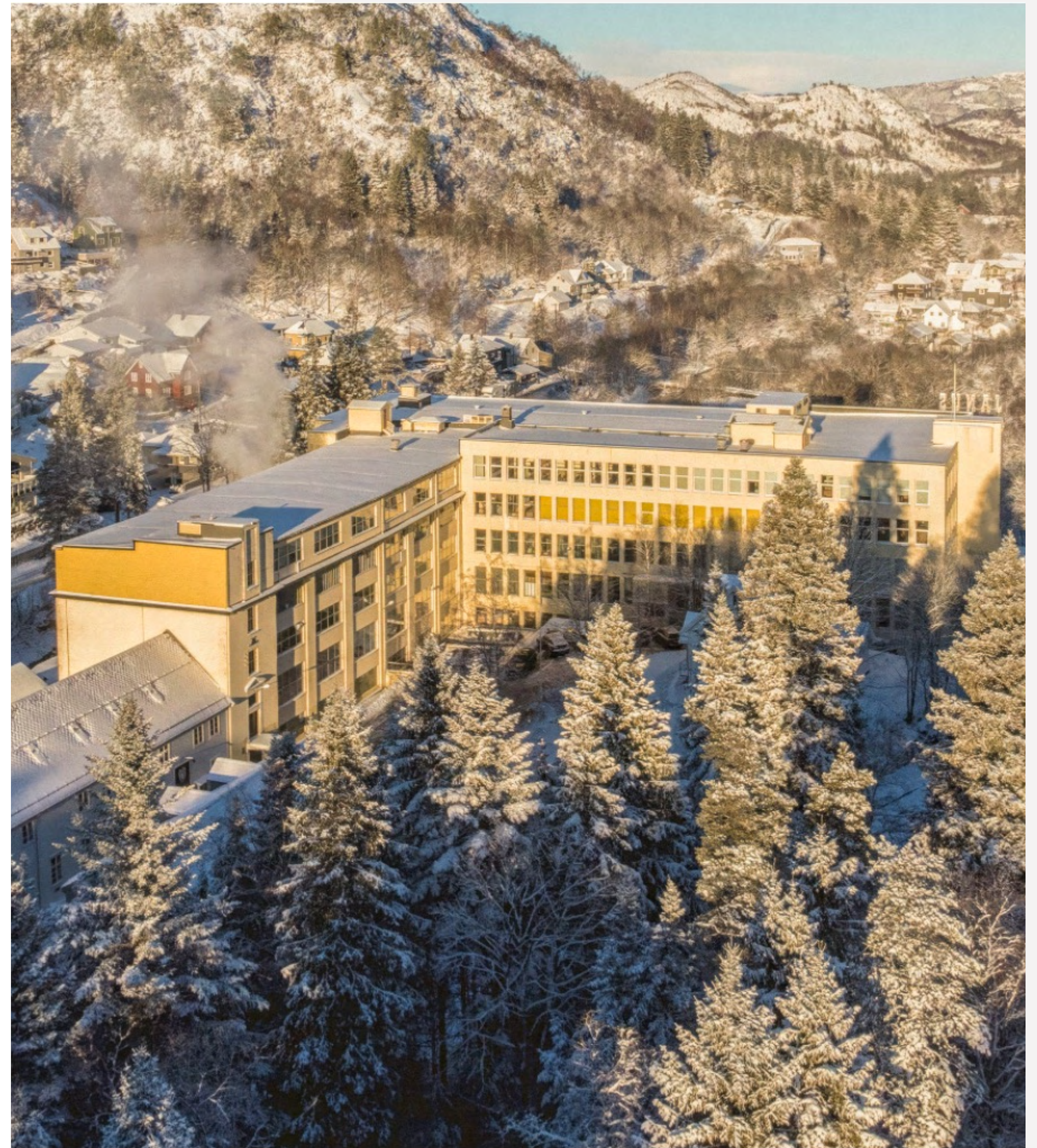
- Kunder
- Leverandører
- Lokalmiljøet
- Myndigheter
- Tekstilindustri
- Banker

Interne:

- Ansatte
- Eiere
- Styret

Janus sine vesentligste leverandører er leverandører av råmateriale og tjenester til produksjonen, samt underleverandører i forbindelse med salgstjenester. Selskapet har både nasjonale og internasjonale leverandører.

Janusfabrikken AS har 641 godkjente leverandører i sitt register. Det er blitt benyttet 77 leverandører i perioden 1. juli 2023 - 31. januar 2024. Vi tar utgangspunkt i leverandører benyttet siste regnskapsår i vår gjennomføring av aktsomhetsvurdering.





## 2. Retningslinjer og rutiner

Janus har et sett med prosesser og rutiner for å sørge for at selskapets og ansattes atferd er i samsvar med gjeldende lover og retningslinjer. Dette gjelder blant å bidra til bærekraftig utvikling, bevarer miljøet, respektere menneskerettigheter, ivaretar arbeidstakerrettigheter og unngå korrupsjon.

Ved behov for varsling internt i selskapet, er det opprettet egne rutiner for å varsle. Denne er utarbeidet slik at både den som varslers og den som blir varslet om kan holdes anonym.

Janusfabrikken AS har også et sett med krav og forventninger til sine leverandører og samarbeidspartnere når det gjelder punktene over. Alle leverandører er pliktig til å signere en Code of Conduct før samarbeid inngås, slik at de bekrefter at de oppfyller krav i forhold til bærekraftig utvikling, bevare miljøet, respektere menneskerettigheter, ivaretar arbeidstakerrettigheter og unngå korrupsjon.

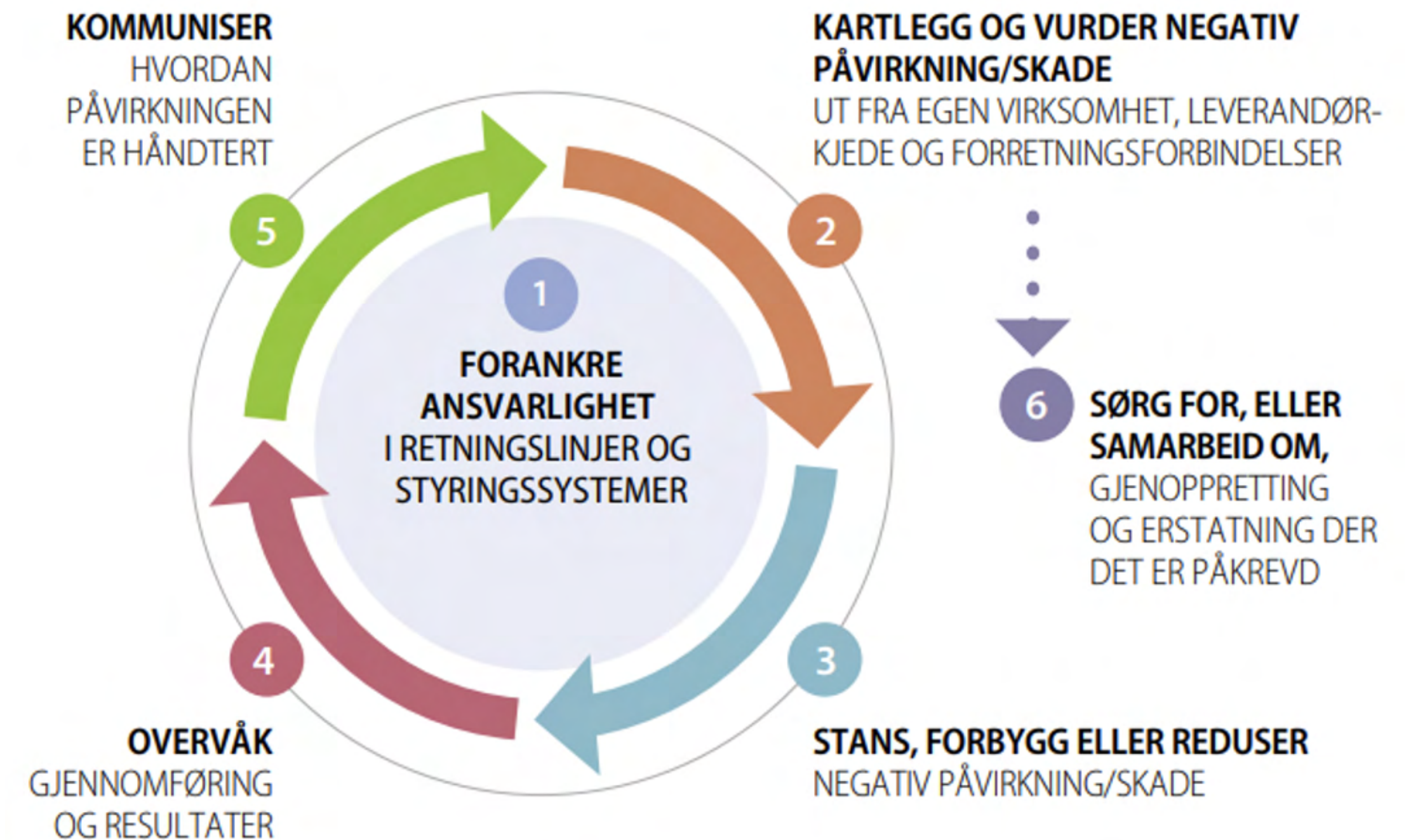
2024 er det første året Janusfabrikken AS formaliserer og redegjør for sitt arbeid vedrørende åpenhetsloven og utfører en aktsomhetsvurdering. Redegjørelsen vil være basert på løpende en aktsomhetsvurdering av nye leverandører, risikobasert årlig aktsomhetsvurdering og særskilt oppfølging av høyrisiko-leverandører. Hvis det avdekkes behov for tiltak, vil dette bli iverksatt og fulgt opp.





### 3. *Prosess for aktsomhetsvurdering*

Janus sin aktsomhetsvurdering bygger på OECD sin veileder for aktsomhetsvurdering for ansvarlig næringsliv. Veilederen bygger på en modell som er delt opp i 6 steg, der formålet er å forankre ansvarlighet for utførelse av åpenhetsloven til topps i organisasjonen, kartlegge og vurdere eventuelle negativ påvirkning eller skade, stanse, forebygge eller redusere eventuelle negative påvirkning eller skade, overvåke tiltak som er satt i gang, kommuniser utad det vi har identifisert og tiltak som er satt i gang, samt samarbeid om gjenoppretting og erstatning der det er behov for.



Kilde: OECD Veileder for aktsomhetsvurdering for ansvarlig næringsliv



## *3.1 Forankre ansvarlighet*

Dette steget handler om å forankre ansvarlig til topps i organisasjonen for at det blir arbeidet med åpenhetsloven og utført aktsomhetsvurderinger løpende.

Janusfabrikken AS er i en prosess der vi oppdaterer våre interne styringssystemer og retningslinjer for å sikre at selskapets og ansattes atferd er i samsvar med gjeldende lover og retningslinjer. Daglig leder og selskapets ledelse er ansvarlig for at arbeidet med åpenhetsloven og aktsomhetsvurdering blir utført i henhold til OECD sin veileder. Arbeidet utføres gjennom en risikostyringsgruppe der funksjoner fra økonomi, innkjøp og salg deltar.

## *3.2 Kartlegg og vurder negativ påvirkning og skade*

Det andre steget handler om å identifisere, vurdere og kartlegge faktisk og mulig negativ påvirkning selskapets drift har på miljø, samfunn og mennesker. Dette gjøres gjennom en risikoanalyse av selskapets egne prosesser, samt gjøre en vurdering av hvilke prosesser selskapet er involvert igjennom sine leverandører og forretningspartnere. Det er derfor helt sentralt å involvere interessenter.

Vinteren 2024 oppdaterte arbeidsgruppen risikovurderingen der følgende interessentgrupper ble identifisert: Egne arbeidstakere, lokalmiljøer til vår egen virksomhet, arbeidstakere i vår leverandørkjede og leverandørers lokalmiljøer, kunder og sluttbrukere samt forretningspartnere. Ulike kilder for informasjon har blitt brukt og brukes fortløpende for å kartlegge mulig og reell, negativ påvirkning i vår verdikjede.







Følgende risikoer for faktiske negative konsekvenser ble avdekket ved gjennomgang av våre interne forhold:

- Skader på nærmiljøet ved forurensning. Dette kan skje hvis spillvann og avfall fra produksjonen kommer på avveie.
- Personskader av ansatte på arbeidsplassen. På Janusfabrikken benyttes det store maskiner som kan påføre personskader ved feil eller uvøren bruk. Det benyttes også brennbare materialer som kan medføre personskade ved feil håndtering.
- Skade på utstyr og anlegg. Ved feil bruk av utstyr og maskiner kan det oppstå skade, som igjen kan føre til personskader eller farlige hendelser som brann.

Følgende risikoer for faktiske negative konsekvenser ble avdekket ved gjennomgang av våre eksterne forhold:

- Leverandører og partnere som ikke har overholder krav til menneskerettigheter, miljørettigheter og ansattrettigheter. Janusfabrikken har et stort antall leverandører og forretningspartnere både i Norge og utlandet. Dersom disse ikke overholder krav til menneskerettigheter, miljørettigheter og ansattrettigheter, vil det medføre faktiske negative konsekvenser.



Ved prioriteringer for de ulike risikoene som er blitt identifisert ovenfor, ble følgende ulike faktorer benyttet: sannsynlighet for at risikoen inntreffer, samt konsekvens dersom risikoen inntreffer og hvilke påvirkning dette vil ha på menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter.

Basert på vurderingene gjort over og risikoer er følgende områder identifisert som prioriterte områder:

- Trygg arbeidsplass med trygge rutiner og god opplæring
- Påvirkning på eget lokalmiljø
- Kjennskap til leverandører og partnere og deres påvirkning på lokalmiljøer, ansatte og kunder.

I kartleggingsfasen av leverandører og forretningspartnere blir følgende fremgangsmåte benyttet.

Figur 1: Prosess for kartlegging, risikovurdering og oppfølging av leverandørkjeden



1. Overordnet leverandørkartlegging: Første punkt på leverandørkartlegging bisto i å lage en oversikt over alle leverandørene Janusfabrikken har hatt hittil i år. Deretter ble alle leverandørene sortert basert totalt innkjøp fra den enkelte leverandør hittil i år, hvilket land leverandør kommer fra, hva de leverer og overordnet inntrykk vi har av leverandørene.
2. Prioriterte områder for videre kartlegging: Basert på kartleggingen som ble gjort i punkt 1, har vi valgt å prioritere videre kartlegging basert på total innkjøpsverdi hittil i år og hvilket land leverandøren kommer fra.
3. Risikovurdere enkeltleverandører/avtaler: Basert på kartlegging under punkt 2, endte vi opp med 8 leverandører vi ønsker å risikovurdere; 4 leverandører basert på total innkjøpsverdi og 4 leverandører basert på land leverandør kommer fra. For leverandørene over som vi ønsker å risikovurdere gjennomgår vi nettside til leverandøren for å innhente informasjon om deres arbeid med åpenhetsloven, samt innhente signert Code of Conduct.
4. Oppfølging: Dersom vi avdekker behov for videre informasjon basert på vurderingen over, blir leverandører bedt om å redegjøre for sitt arbeid ift åpenhetsloven på følgende områder:
  - Virksomhetens arbeid med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold
  - Eventuelle rutiner i forbindelse med dette arbeidet
  - Hvilke krav de stiller til sine leverandører og hvordan de selv følger opp disse
  - Egne etiske retningslinjer

Arbeidet over er et pågående arbeid, og arbeidsgruppen jobber jevnlig med å innhente informasjon.



### *3.3 Stans, forebygg eller reduser*

Vi har arbeidet med flere av de prioriterte områdene i lang tid og vurderer ikke nødvendigvis risikoen for negativ påvirkning som like stor for alle områdene nettopp fordi risikoreduserende tiltak har vært iverksatt over lang tid. Likevel må dette arbeidet fortsette med høy prioritet slik at vi unngår negative konsekvenser i framtiden.

*Under følger en oversikt over hvilke tiltak som er iverksatt:*

- Risikoreduserende tiltak knyttet til HMS for ansatte i egen produksjon (opplæring i produksjon, rutiner ved produksjon.)
- Arbeid og sertifisering med å overvåke og forbedre egne miljøutslipp.

For å påse at punktene over blir kontinuerlig arbeidet med har Janus følgende sertifiseringer som jevnlig blir kontrollert av tredjeparter.

- ISO 9001:2015- Ledelsesystemer for kvalitet
- ISO 14001:2015- Ledelsesystemer for miljø
- Oeko-Tex Step
- Fjordkraft- Grønn Energi

*Under følger en oversikt over tiltak som det løpende arbeides med.*

- Kontinuerlig gjennomgang av leverandørliste for å vurdere risikoområder.
- Innhente signerte Code of Conduct fra leverandører som ikke har signert denne.
- Ytterligere kartlegging av arbeidsforhold hos leverandører gjennom direkte dialog med utvalgte leverandører som grunnlag for utvikling av tiltaksplan.
- Sjekkliste med krav til innkjøpsansvarlige før inngåelse nye innkjøpsavtaler.





## ***3.4 Overvåk***

Dette trinnet handler om å sikre at vi har god nok informasjon til å vurdere om tiltak som igangsettes faktisk fungerer. Gode systemer for å registrere og håndtere informasjon danner også grunnlaget for at virksomheten kan kommunisere funn og tiltak eksternt.

Risikostyringsgruppen og daglig leder er ansvarlige for å overvåke effektene av tiltakene som blir igangsatt. Mange av tiltakene som er satt i gang er det for tidlig å måle effekten av og mange tiltak er vanskelig å måle. Risikostyringsgruppen har ansvar for leverandør oppfølging og sørger for at vi har en arena for informasjonsutveksling, kommunikasjon og systematisk oppfølging av leverandører. Arbeidet blir dokumentert og arkivert i egen mappe med referat fra møter, samt oppbevaring av mottatte dokumenter.

Arbeidet med åpenhetsloven gjøre løpende slik at risikovurderinger blir oppdatert jevnlig. Dette sikrer også opplæring av ansatte, oppfølging av aktsomhetsvurderinger, opplæring av ansatte og at funnene fra risikovurderinger blir inkludert i strategier og handlingsplaner.

## ***3.5 Kommuniser***

Resultatene av vår risikovurdering, opplysninger om faktiske negative konsekvenser og vesentlige risiko for negative konsekvenser som vi har avdekket gjennom vår aktsomhetsvurdering, tiltak som er iverksatt og forventede resultater av disse, kommuniseres gjennom våre nettsider og oppdateres årlig. Informasjon om hvor rapporteringen er tilgjengelig, finnes i våre årsrapporter.

## ***3.6 Sørg for, eller samarbeid om, gjenoppretting og erstatning***

Dette trinnet handler om å rette opp skade bedriften har forårsaket eller bidratt til. Det handler også om å sørge for, eller samarbeide om, at de som er skadelidende eller potensielt skadelidende har tilgang til en klageordning for å få sin sak hørt (OECD).

Dersom skader, eller store risikoer for skader, blir oppdaget vil vi utføre tiltak som er tilpasset situasjonen.

Vi ønsker at det skal være, og oppleves, som trygt å varsle rundt forhold i vår verdikjede. Vi jobber med å legge ut mulighet for å kunne varsle anonymt på våre nettsider, dersom man oppdager brudd eller mulige negative konsekvenser i vår verdikjede.





Janus<sup>®</sup>

---

STRIKKET I NORGE